

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2017. június 12.
(OR. en)

9304/17

ECOFIN 407
UEM 156
SOC 387
EMPL 301
COMPET 404
ENV 503
EDUC 231
RECH 187
ENER 226
JAI 486

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	ST 9248/17 ECOFIN 378 UEM 127 SOC 356 EMPL 271 COMPET 373 ENV 473 EDUC 201 RECH 157 ENER 197 JAI 448 - COM(2017) 515 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Luxemburg 2017. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Luxemburg 2017. évi stabilitási programját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2017) 515 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Luxemburg 2017. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Luxemburg 2017. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

mivel:

- (1) A Bizottság 2016. november 16-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2017. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2017. március 9–10-én jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² alapján 2016. november 16-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Luxemburgot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerülne sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Az ajánlást az Európai Tanács 2017. március 9–10-én jóváhagyta. A Tanács 2017. március 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást³ (a továbbiakban: az euroövezetre vonatkozó ajánlás).
- (2) Mivel Luxemburg pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Luxemburnak gondoskodnia kell arról, hogy teljeskörűen és megfelelő időben végrehajtsa az euroövezetre vonatkozó ajánlást, melyet az alábbi 2. ajánlás tükröz.
- (3) A Luxemburgra vonatkozó 2017. évi országjelentést 2017. február 22-én tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2016. július 12-én elfogadott országspecifikus ajánlások és az előző években Luxemburnak címzett országspecifikus ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Luxemburg által elért eredményeket.
- (4) Luxemburg 2017. április 28-án benyújtotta 2017. évi nemzeti reformprogramját és 2017. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

³ HL C 92., 2017.3.24., 1. o.

- (5) A 2014–2020-as időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodásának és releváns programjainak felülvizsgálatát és az azok módosítására vonatkozó javaslatlételt. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok hatékonyságát és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.
- (6) Luxemburg jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik. 2017. évi stabilitási programjában a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási többlet a 2016. évi 1,6 %-ról 2017-ben a GDP 0,2 %-ának megfelelő mértékűre csökken, majd egyenletesen növekedve 2021-re eléri a GDP 1,2 %-ának megfelelő szintet. A középtávú költségvetési cél – a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – a programidőszak egésze során biztonsággal teljesül. A 2017. évi stabilitási program értelmében a GDP-arányos államadósság várhatóan jóval a Szerződésben meghatározott 60 %-os referenciaérték alatt marad. A költségvetési előrejelzést alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott, kivéve 2018 vonatkozásában, amely időszak esetében kifejezetten optimista, valamint 2021 vonatkozásában, amely időszak esetében kifejezetten óvatos. A Bizottság 2017. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2017-ben várhatóan a GDP 0,4 %-ának, 2018-ban pedig a GDP 0,1 %-ának megfelelő többletet mutat majd, vagyis nagyjából összhangban lesz a 2017. évi stabilitási programmal és meghaladja a középtávú költségvetési célt. Összességében a Tanács véleménye szerint Luxemburg 2017-ben és 2018-ban várhatóan meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (7) A költségvetés hosszú távú fenntarthatósága továbbra is kérdéses, tekintetbe véve az előregedéshez kapcsolódó költségek előre jelzett növekedését. A 2012. évi nyugdíjreform előírja, hogy a reform elfogadását követően ötévente ellenőrizni és értékelni kell a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát. A kormány az első értékelést 2016-ra előrehozta. Bár az értékelés azzal a következtetéssel zárult, hogy a nyugdíjrendszert továbbra is ismétlődő többlet jellemzi, ami számottevő nyugdíjtartalék felhalmozását tette lehetővé, a nyugdíjrendszer 2023-tól várhatóan negatív működési egyenleget mutat majd a nyugdíjkiadások és a befizetett járulékok arányát illetően. Az Eurostat nemrégiben felülvizsgált népességi előrejelzései szerint a népesség előre jelzett növekedésének mértéke a korábban várthoz képest kevésbé jelentős lesz. Ez hatással lesz a függőségi rátára, amely a korábban vártnál gyorsabban nő és a nyugdíjakkal kapcsolatos kiadások nagyobb mértékű várható növekedéséhez vezet. A kötelező nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz kapcsolása terén a Tanács korábbi ajánlása ellenére nem történt előrelépés 2016-ban. Luxemburg az egyetlen olyan tagállam, ahol a 2013 és 2060 közötti időszakra vonatkozóan nem rendelkeztek a kötelező nyugdíjkorhatár felemeléséről. Az EU-n belül Luxemburgban a legmagasabb az eltartott népesség arányának 2060-ig előre jelzett emelkedése. Luxemburg korlátozott előrehaladást ért el a korai nyugdíjba vonulás tekintetében. 2015 júliusában törvénytervezetet terjesztettek a parlament elé a korai nyugdíjbavonulási formákról, a parlamenti eljárás még folyamatban van. Összességében a korai nyugdíjba vonulás továbbra is elterjedt, és a további munkavállalás ösztönzői még mindig korlátozottak. A demográfiai kilátások kiigazítását követően Luxemburg további kockázatokkal szembesül a tartós ápolási-gondozási kiadások tekintetében. E költségeknek a GDP arányában kifejezett szintje már most a legmagasabbak között van tagállami összehasonlításban, és az előrejelzések szerint 2060-ra a GDP 1,5 %-áról a GDP 3,2 %-ára (azaz a jelenlegi szint több mint kétszeresére) nő. A tartós ápolás-gondozásra vonatkozó biztosítás reformjának tervezetét még mindig tárgyalja a parlament.

- (8) A luxemburgi hatóságok átfogó adóreformot fogadtak el, amely 2017 januárjában lépett hatályba. A reform főként a közvetlen adózás terén vezetett be módosításokat a magánszemélyek és a társaságok vonatkozásában, és célja (a versenyképesség fokozása érdekében) a társasági adó mértékének fokozatos csökkentése és (a méltányosság fokozása érdekében) a személyi jövedelemadó progresszivitásának növelése. Egyes adókiadások növelése ugyanakkor az adóalap csökkenésének kockázatával járhat. Az adóbevételek kiszámíthatóságának javítása érdekében lehetőség van az adóalap további szélesítésére. Ezt mindenekelőtt a jelenleg alacsony ingatlanadó felülvizsgálata és alternatív bevételi források nagyobb mértékű alkalmazása révén lehetne megvalósítani. Mindez magában foglalhatja azt is, hogy a környezetvédelmi adót jobban összehangolják a gazdaság diverzifikációjára irányuló célokkal.
- (9) A luxemburgi hatóságok évtizedek óta a gazdaság diverzifikálására törekednek, elismerve, hogy a pénzügyi szektortól való nagymértékű függőség kockázatokkal jár. Továbbra is központi hosszú távú kihívás, hogy az ország csökkentse a gazdaság pénzügyi szektortól való függőségét. Ennek érdekében a diverzifikációra vonatkozó elemzés alapján gyakorlati intézkedéseket kell kidolgozni, egyértelműen meghatározott ütemezéssel. Tekintettel az országban jellemző magas munkaerőköltségekre, a nagyobb hozzáadott értéket előállító tevékenységek lehetőséget kínálnak az alternatív növekedési források kibontakoztatására. A luxemburgi gazdaság sikeres diverzifikálása tehát nagymértékben azoktól a szektoroktól függ, amelyek kevésbé érzékenyek a munkaerőköltség szintjére. Ezek főként a kutatáson és az innováción alapulnak, amelyek jellemzően technológia- és tudásintenzív ágazatok. A beruházások és az innováció útjában álló, a gazdasági fejlődést korlátozó akadályok csökkentése vagy felszámolása felszabadítaná az innovációs potenciált, és segítené a diverzifikációt. Miközben a közberuházások mértéke meghaladja az euroövezeti átlagot, a magánberuházások gyengén teljesítenek. A magas beruházási szint fenntartása elengedhetetlen a növekedési kilátások fenntartásához.

- (10) A már sikeres nem pénzügyi szolgáltatási szektor további szélesítése szintén segíthetné a gazdaság diverzifikációját. Az üzleti szolgáltatások ágazatában továbbra is jelentős szabályozási akadályokkal kell számolni, különösen a könyvelők, építészek, mérnökök és jogászok esetében. E foglalkozások tekintetében az üzleti fluktuáció aránya alacsonyabb mind az uniós átlagnál, mind pedig a gazdaság egészére jellemző átlagos aránynál. A felsorolt foglalkozásokra vonatkozó korlátozások tehát ronthatják a luxemburgi vállalkozások versenyképességét. Ezek közé az akadályok közé tartoznak a következők: a kizárólag építészek által elvégezhető tevékenységek széles köre; egyszerű feladatok – pl. bérszámfejtési tevékenységek vagy az adóbevallás-készítés – magasan képzett szakemberek számára történő fenntartása; a jogi tanácsadás jogászok általi nyújtásának előírása; továbbá a jogászok esetében előírt, a jogi formára és a részesedésre vonatkozó követelmények, összeférhetlenségi szabályok és multidiszciplináris korlátozások, amelyek aránytalanok lehetnek az alapelvekhez, például a szakma függetlenségének alapelvehez, valamint a kapcsolódó felügyeleti rendelkezésekhez viszonyítva.
- (11) A negatív hatások elkerüléséhez célzott aktív munkaerőpiaci intézkedésekre és az egész életen át tartó tanulást célzó programokra van szükség, különösen az idősebb munkavállalókra vonatkozóan, akik foglalkoztatási aránya az EU-n belül változatlanul a legalacsonyabbak közé tartozik. Sor került bizonyos intézkedésekre az idősebbek foglalkoztathatóságának és munkaerőpiaci kötődésének javítása érdekében. 2016. január 1. óta hatályban van a korlátozott munkaképességű munkavállalók átsorolásáról szóló törvény, amely növelte annak lehetőségét, hogy e munkavállalók hosszabb ideig maradjanak a munkaerőpiacon. Ugyanakkor még várat magára, hogy a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően átfogó stratégiát határozzanak meg. Továbbra sem került még sor az „életkor-paktum” elfogadására – e jogszabálytervezetet 2014 áprilisában terjesztették a parlament elé, és célja a 150-nél több főt foglalkoztató cégek ösztönzése az idősebb munkavállalók megtartására. E szakpolitikák sikeréhez továbbra is fontos, hogy az idősebb munkavállalókat célzó aktív munkaerőpiaci intézkedések révén, illetve az egész életen át tartó tanulás keretében továbbképzési lehetőségek álljanak rendelkezésre. A digitalizáció előnyeinek teljes körű kihasználásához és a versenyképesség megőrzéséhez elengedhetetlen a készségfejlesztésbe történő befektetés.

- (12) Az ingatlankínálatban jelentkező hiány kezelése érdekében jelentős intézkedéscsomagot fogadtak el, ám ennek tényleges hatása még nem látható. Úgy tűnik, a lakáskínálat fokozásának egyik fő akadálya az építésre alkalmas – főként magánszemélyek tulajdonában álló – földterületek elérhetetlensége. A lakáskínálat korlátozott volta és a stabil kereslet együttesen a lakásárak folyamatos emelkedéséhez vezetett. Ez részben megmagyarázza azt a tendenciát, hogy fokozódik a háztartások – elsősorban jelzáloghitelekhez kapcsolódó – eladósodottsága. Emellett a közlekedési infrastruktúrára irányuló jelentős beruházások ellenére még mindig kihívást jelent a forgalmi torlódás kezelése. Ezt az is fokozza, hogy a határt átlépő munkavállalók esetében a szomszédos országok fiskális politikái hátráltatják a korszerű munkavégzési gyakorlatokat, például a távmunkát. A lakhatással és a mobilitással kapcsolatos kihívások valószínűleg tovább hátráltatják a gazdaság diverzifikálására és a versenyképesség fokozására irányuló erőfeszítéseket. Akadályt jelenthetnek a magasan képzett munkavállalók munkaerőpiacra vonzása tekintetében is.
- (13) A 2017. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte a luxemburgi gazdaságpolitikát, és az elemzést közzétette a 2017. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a konvergenciaprogramot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Luxemburnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. A Bizottság figyelembe vette nemcsak azoknak Luxemburg fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (14) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2017. évi stabilitási programot, és azt a véleményt⁵ fogalmazta meg, hogy Luxemburg várhatóan megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek,

⁵ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Luxemburg 2017-ben és 2018-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Fokozza a gazdaság diverzifikációját, többek között a beruházásokat és az innovációt hátráltató akadályok felszámolása révén. Szüntesse meg az üzleti szolgáltatások ágazatára vonatkozó szabályozási korlátozásokat.
2. Biztosítsa a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságát, korlátozza a korai nyugdíjba vonulást, valamint növelje az idősebb munkavállalók foglalkoztatási rátáját.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
